

FÜGGETLEN LAPOK

Megjelennek minden nap.

Az előfizetési pénzek

s a lap kezelését illető minden tárgyak a kiadó-hivatalhoz (Első magyar egyleti könyvtár, 3. korona-utca, 18. sz. a.) intézendők.

Bérmertelen levelek el nem fogadhatók.

Előfizetési ár:

egész évre 20 ft., félre 10 ft., negyedévre 5 ft.

Bejuttatási díj: 6-hasábos petit-sor 5 kr., bélyegdíj minden bejuttatásért 30 kr.

A „nyilt-ter”-ben 4-hasábos petit-sor 20 kr.

T. Olvasóinkhoz!

Az új évfolyam közeledtével felhívjuk a t. olvasó közönséget lapunk további partolására. Az előfizetési ár maradjon a régi. Együttal szives petit-sor kerjük azon t. előfizetőinket, kik lapunkra hátrálékban vannak, hogy az illető összeget szerkesztőségünkhez minél előbb beküldeni ne terheltesse senket.

Előfizetési feltételek

Egész évre 20 ft. — kr.
Félre 10 " — "
Negyedévre 5 " — "
Egy hónapra 1 " 70 "

A „Függ. Lapok” kiadó-hivatala, 3 korona-utca 18. szám.

IX. Pius pápa ő szentségének június 22-ki titkos consistoriumban tartott allocutioja.

Tisztelendő testvérek!

Sohasem hittük volna, hogy azon egyezmény után, melyet minden jók örömeire az ausztriai császárral és apostoli királlyal mintegy 13 év előtt kötöttünk, a mai napon kénytelenek legyünk panaszt emelni azon szorongások miatt, melyekkel az egyház az ausztriai császárságban ellenséges emberek által oly szomorúan illetetik és üldöztetik. Mult évi december 21-én ugyanis az osztrák kormány egy valóban sajnálatos állami alaptörvényt bocsátott ki, mely a birodalom minden részében, még a csupán katolikusok között is teljes érvényvel bírna. Ezen törvény mindenféle nézetek és sajtótermékek, a vallás, lelkiismeret és tanítás föltétlen szabadságát állapítja meg, általa minden felekezeti polgároknak megengedtetik oktatási és nevelő intézeteket alapítani, minden bármilyen vallási felekezetek egyenjogusnak nyilatkoztatja s az állam által elismertetnek. Midőn erről fájdalomra értesültünk, szerettük volna szavunkat azonnal fölemelni; mindazonáltal inkább türtünk és hallgatunk, remélvén, hogy az osztrák kormány meg fogja hallgatni tisztelendő testvéreink, az ausztriai püspökök legigazságosabb előterjesztéseit, helyesebb tanácsot követ és megváltoztatja érzületét. Reményeink azonban meghiúsultak. Május 25-én ugyanazon kormány egy törvényt bocsátott ki, mely ama birodalom összes népeinek, a katolikusokat sem véve ki, parancsolja: hogy a vegyes házasságokból származó gyermekek atyjok vallását kövessék, ha fi, és anyjokét, ha nőneműek; lét éven aluli gyermekek kötelesek követni szüleiüket az igaz hittől való elszakadásban. Ugyanazon törvény által továbbá minden kötelező erővel megfosztatnak amaz ígéretek, melyeket a kath. egyház méltán és teljes joggal követel és előszab, mielőtt valamely vegyes házasság kötötték; a kath. egyháztól, valamint a keresztény vallástól való elszakadás polgári joggá emeltetik, az egyház hatalma a temetőkre vonatkozólag mellőztetik, s a katolikusok kötelezettek saját temetőikben temetni el az eretnekek hulláit, ha ez utóbbiaknak nincsenek saját temetőik. — Ugyanazon kormány szintén május 25-én nem borsadt még egy házassági törvényt is közzétenni, mely a fennebb említett egyezményünk alapján kibocsátott törvényeket teljesen érvényen kívül helyezi; s ismét életbelépteti azon régi osztrák törvényeket, melyek az egyházi törvényekkel a legmegervebb ellenében állanak; továbbá az igen kárhózasat ugynevezett polgári házasság is behozatik sőt parancsolatik is azon esetre, ha az egyházi hatóság vonakodik megengedni az egybekelést oly ok miatt, melyet a polgári hatóság nem ismer el érvényesnek és törvényesnek. Ugyanazon kormány továbbá a szóbanlevő törvény által megfosztotta az egyházat minden hatalmától és joghatóságtól a házassági ügyekben s házassági törvénysekeit is eltörölte. — Azonképen az iskolák felől is bocsátott ki egy

törvényt, mely által az egyház minden befolyása eltávolítottatik és kijelentetik, hogy az oktatási és nevelési ügy legfőbb vezetése, valamint az iskolák feletti ügyelet és ellenőrködés az államot illeti, s csupán a vallásoktatás engedendő át a népiskolákban a különféle vallási előjárásoknak, továbbá, hogy mindenféle vallási felekezet, a saját felekezetihoz tartozó gyermekek számára iskolákat alapíthat azon feltétel mellett, hogy ezen iskolák is a legfelsőbb állami felügyelet alatt álljanak, s a tankönyvek a polgári hatóságok által vizsgálattassanak meg, azon tankönyvek kivételével, melyek a vallási oktatásra rendeltetve, s az egyházi tanhatóság által vizsgálattassanak meg.

Látjátok tehát, tisztelendő testvérek, — mennyire elvetendő s kárhózasatandók az ausztriai kormány által kibocsátott ocsmány törvények, melyek a katolikus egyház tanát, jogait, tekintélyét s isteni szervezetét, valamint a szentszék hatalmát az említett egyezményt, sőt magát a természetjogát a legnagyobb mérvben sértik.

A Krisztus Urunk által ránk bízott összes egyházak iránti gondosságtól vezéreltetve fel emeljük apostoli szavunkat ezen tisztelt gyülekezetben s apostoli tekintélyünkkel elvetjük és megátokozzuk az érintett törvényeket, valamint általánosságban s a részletekben is mindazt, ami ezekben s más dolgokban az ausztriai kormány s hatóságai részéről az egyház jogait ellenreldeltetik; — ugyanazon tekintélyvel fogva e törvényeket következményekkel együtt általán semmisének s mindenkorra érvényteleneknek nyilvánítjuk. Azok szerzőit pedig, különösen azokat, kik azzal kérkednek, hogy katolikusok, — valamint azokat, kik az említett törvényeket javaslatba hozni, elfogadni, helyeselni s végrehajtani merészkedtek, — intjük s figyelmeztetjük, emlékezzenek a szokásos büntetésekre, melyeket az apostoli constitutiók s az egyetemes zsinatok határozatai értelmében magukra vonnak mindazok, kik az egyház jogait sértik.

Különbö szíviünk mélyéből üdvözöljük s méltóképp megdicsérik tisztelendő testvéreinket, az ausztriai érsekeket s püspököket, kik főpásztori erélyökkel nem szüntek meg az egyház ügyét s az említett egyezményt (concordatumot) szóval és írásban rendületlen bátorsággal védelmezni, s a hivatelt kötelességeikre emlékeztetni. Igen óhajtuk, hogy tisztelendő testvéreink, a magyar érsek és püspökök, főpásztortársai dicső példáját kövessék, s hasonló élénk buzgalommal törekedjenek az egyház jogait s ezen egyezményt védelmezni.

A szorongatások közt, melyektől az egyház e rendkívül szomorú időben látogatattik, nem fogunk megszűnni folyvást növekvő buzgalommal szíviünk mélyéből kérni Istent, hogy mindenható hatalmával hiúsítsa meg az ő s egyháza ellenségeinek gonosz terveit, verje vissza rohamukat, s irgalmasságával az igazság s üdv ösvényére visszavezérelje őket.

A „Századunk” közli primás ő hercegségének levelét Pestváros közönségéhez. Így hangzik az:

„Tekintetes közönség!
Folyó évi március hónap 20-án 1813. sz. a. kelt soraim képesában részletes szemügyre vettem azon becses iratokat, melyeket a tisztelt közönség mult február 5-én tartott közgyűléséből 4493. sz. a. hozzámt intézti szíves volt, s melyek az egyházi pénztárak ügyére, az egyházi vagyon felfigyelére s biztosítására, s az egyházi védnöki jogok és kötelességek gyakorlatának módjára vonatkoznak.

A tisztelt közgyűlés imént említett előterjesztésének végső sorában a fennforgó kérdés mielőbbi megoldását azon megjegyzéssel sürgeti, hogy „csak az előadott módon lehet a jelen állapotban rejlő azon surlódások magvát elfojtani, melyből a közigazgatás legnagyobb hátrányára csak keserűségek és egyenlenségek származhatnak, mik

nek távoltartását a mostani átalakulási viszonyok közt kétszeresen kell mindnyájunknak óhajtani.

En ugy érzem, hogy a tisztelt közgyűlés ezen aggodalma nincsen indokolva, mert az egyház eddig surlódásokra okot nem adott, s ezután sem fog szándékosan szolgálatni.

A „status quo” a fennforgó ügyben, vagyis az egyházi pénztárak kezelésére nézve, mely egyébiránt az egyházi törvények és patronatusi jogok szigorú értelmével összhangásban van, az 1861-ben közgyűléseleg e végre kiküldött bizottmány által pragmatice felvilágosított, s egyszersmind kimutatott, hogy az egyházi pénztárak 1860-ban alapos okokból, s nem a patronatusi jogok csorbításának szándékával adtak vissza a plébános — és gondnokok kezelése alá, hová azok természetüknek fogva 1848 előtt is tartoztak.

Tévedésnek tartom továbbá azon kifejezéseket, melyek a t. közönség jogügyi bizottmányának a m. e. november 18-káról kelt jelentésében foglaltatnak, hol az egyházi vagyongazdálkodás jogzímének vitatása körül hatósági és törvényhatósági jogok, kötelezettségek és viszonyok emlegettetnek.

Oly állásponton, melyet ezen kifejezések alatt érteni szokunk, bizonyosan támadhatnának követelések, melyek surlódásra vezetnének.

Azért tanácsos véleményem szerint a fennforgó kérdés tárgyalása és eldöntése körül szigorúan azon körülírt viszonyt tartani szem előtt, mely az egyház, és egyházvédnök közt létezik, akár egyes individuum legyen az, akár testület.

Nem perlekedő felek állnak egymással szemben, nem a törvényhatóság intézkedik valamely organuma irányában, hanem az egyház mint független intézmény tanácskozik törvényes védnökövel, tárgyilagosság, elfogultatlansággal s a szeretet bizalmával azon módokról és eszközökről, melyek a fennforgó kérdés legbiztos megoldására, legméltányosb elintézésére vezetnek.

Megvagyok győződve, hogy a t. közgyűlés is oly szempontból tekint az ügyet s ily értelemben fogja föl a kölcsönös viszonyt, s nem mint hatóság akarja tenni kezét azon vagyonra, mely az egyházé, s nem a városé, tehát a törvényhatóság liquidatioja s számvétele alá nem is taroztatik, — hanem mint az ügyért és rendért lelkesült patronus szíves készségét ajánlja arra, hogy az egyház jövedelme és alapítványai, az egyház mint tulajdonos sértetlen befolyása mellett, az egyház híveinek megnyugtására s az alapítók szellemében gondosan s teljes bizottsággal kezeltessek, s a mennyire a védnöki tartozás terjed, az egyház szükségéi fedezve legyenek.

S en mint főpásztor készséggel járlok a magasztos eredetű, kegyeletes viszony gyámoltságához, s örömmel kész vagyok a jog alapján ez új rendet s a méltányos transactiót közvetíteni.

Megemlíti azonban a tisztelt közönség jogügyi bizottmánya ez alkotmányos kormányzat alapelvét is, mint az új rendezés sínmértékét.

En is elismerem s elfogadom ezen alapelvét, azon praecessióval, hogy polgári ügyekben mindig a polgári alkotmányt, az egyházakban az egyházat alkalmazzuk. A kettőt egymással fölcsérelni zavar és bonyolódás nélkül nem lehet.

Az egyházi alkotmányban is alkalmazható világi ügyeknek elintézése, s a közönségi lelkészek kijelölése körül — a „nihil de nobis sine nobis” elve, melyet a hozzámt küldött iratok közt szintén olvastam.

Ezen elv általános elfogadásába mégis az egyház csak akkor egyezhetik, ha azt szigorúan jogosultak veszik igénybe, vagyis a katolikus egyház ügyeinek kormányzására csak a katolikus hívek követelhetnek jogosok befolyást.

S ezen elvnek biztosítása teszi egyrészen szükségessé, hogy hazánkban a kath. egyház autonómiájának országos és rendszeres szervezését komolyan munkába vegye.

Különbösen sürgetőssé lön ez a 45-iki alkotmány folytán azon községek és városokra nézve, melyek patronusi joggal bírnak s hol azt még nem kizárólag a katolikus közönségi tagok gyakorolják, hanem a magistratusok helyébe lépett képviselő testületek, a patronatus igényénél fogva a katolikus egyház ügyeiben rendelkezvén akkor is, ha

bár mily döntő része a képviselőnek nem — katolikus tagokból állana.

A tisztelt közgyűlés bizonyosan elismeri velem, hogy ily anomál állapot a katolikus egyház állására nézve nem méltányos, s nem felel meg azon jogviszonyosságnak, melyet a 48-iki törvények előztek s melynek érzete minden katolikus embert visszazártatott oly vágytól, hogy bármely más vallásfelekezet ügyeiben befolyásra módot nyerjen.

(Vége köv.)

Pest, jun. 27.

Szóltunk tegnap mennyire szükséges a megindult industrialis tevékenység fenntartására, sőt megmentésére lehető töke apadás esetére, hogy a már megszavazott vaspályák az ország kül-önböző részein minél előbb, azaz aratás után egész erélyvel munkába — vétesseken s ez által az élénk tökeforgalom biztosításáék.

A másik lényeges teendője kormányunknak, mit a napi sajtó egy év óta hiában sürget, pedig ez idén kiviteli kereskedésünket döntheti el, a vasuti tarifák revisioja.

Szerencsétlen dolog, ha még az iránt sem vagyunk tisztában — s ez pedig úgy van — hogy a vasuti tarifák revisioja sajtókép, melyik miniszteriumot illeti nálunk.

Bécsben alig alakult meg az új miniszterium, Plener kereskedelmi miniszter hivataloskodásának első hetében a vasuti árszabályzat rendezéséhez fogott s első hétben Bécsnek a közönség nézve igen érezhető könnyebbéget vívott ki.

Bécsben tehát ezen ügy a kereskedelmi miniszterium gondjaira tartozik. Nálunk a mult tavaszon megakadt gabnaszállítás miatt a közlekedési miniszterium tartott bizottmányi tárgyalásokat a vasuti igazgatóságokkal. Annak nyomát nem láttuk, azt sehol sem olvastuk, hogy a kereskedelmi miniszterium azon törte volna fejét, vajjon, ha normális viszonyok közt kellend a magyar gabnának a külföldivel versenyezni, a vasuti fenálló árszabályzat megengedi e a kivitelt?

A déli vaspálya, mely éveken át nemcsak a hazai érekekre misem hederített, de számba sem vette még 1862-ben is a napi sajtó minden panaszait, végké a tarifákat a gabnára nézve tetemesen alászállította. De mily kevéssé van kivitelnünk a vasuti társaságok önkénye által még most is biztosítva, az utolsó év szomorúan kimutatta.

De kivitelnünk nemcsak gabnából áll. Vannak kereskedelmünknek a külföldre állandó más cikkek is, és volt alkalmunk másszor kimutatni, de összehállították más lapok is azon kiáltó abnormitásokat, melyek vasuti tarifáinknál ma is léteznek. A fa-árakra nézve például a Hon taval igen részletes adatokat közölt s kimutatta, miszerint a mai árszabályzat szerint külön szakaszokon tiszteres tarifa van. Kimutatta, miszerint a faár Tétényből Triesztig többet fizet, mint Budáról Tétényen keresztül Triesztig s más kiáltó dolgokat.

Kimutatott, miszerint a donga ezere Triesztben a szállítási bérek miatt a vaspályán 18 ftal drágább Nógrádból, mint a tiszai vagy dráva vidékeiről, s így a nógrádi birtokos fajta a többi vidékekre képest 3-4 ftal olcsóbb csak a vasuti tarifák miatt.

Mindez figyelem nélkül hangzott el. Pedig ha az idén a gabnát az alföldről, vasuton kell szállítani a külföldre, az általános jó termés mellett aligha a szállítás nem fogja a főszerepet játszani.

Tán idején volna ennél fogva, ha a kormány valahára figyelmét e térre is fordítaná, és pedig a kereskedelmi miniszterium, melynek elutasíthatlan feladata arról gondoskodni, hogy a kereskedelmi forgalom minden lehető akadályait elhárítsa.

De mindezeknél fontosabb még hazánkban arról gondoskodni, hogy lassankint mezőgazdaságunk mennyire emberlel lehet, megóvassék azon csapásoktól, melyek inséget hoznak népünkre.

Itt van a szomorú 1863-ik és részben 1866-ik szomorú év.

Elkomorodik a lélek, ha rá gondolkunk, miszerint ennyi Isten ostroma pár év alatt szinte nyomtalanul feledve van, s mig népünk java, mig fajunk legerőteljesebb része távol van attól, hogy kiépüljön azon évek csapásaiból, alig tartjuk méltónak oly bajról tovább beszélni, mely egy évtizedben már is kétszer látogatta meg az ország alföld részét, s mely baj csak mértékben változik, de állandó és chronicussá vált, helylyel közzel az idén is van, az — aszályosság.

„Fajunk bölcsőjében” — így nevezé Széchenyi István a Tiszavölgyet — 1863-ban hív. kimutatások szerint hat kunsági nagy község népe szinte hat millió kárt szenvedett marhájának pusztulásában.

Ma is úgy áll e vidék, hogy legelői silányak, rétei nyomorultak s a marha csak teng s a nép vagyonsága aggasztólag hanyatlásnak indul a magyar kanaan — földén.

Csatornázásról van elég szó. De már az alapfelfogás szerencsétlen. Hazánkban, midőn csatornázról van szó, a hajózást előtérbe állítani, a csatornákat mint közlekedési eszközöket tekinteni már nagy szerencsétlenség. Nálunk minden hajózás igen alárendelt tekintet. Isten hazánk alföldét alkalmassá tette közlekedési eszközök kiállítására, hol 4-5 hónapig nincs zárva a közlekedés, épen azon időben, mikor a forgalom legsürgősebb, novembertől — aprilisig.

Külföldi szakértők azt mondták: akkor fogja a magyar mezőgazda culminatioját elérni, ha a Tisza minden csöpp víze a gazdaságnak fog átadatni. Engyhangelag kinevették azokat, kik az alföldön hajózásról beszéltek, s az volt nézetük, hogy Isten e világörzésben, melyet lakunk, nagyszerű öntözési csatornára földet, csak a Tisza völgyén teremtet.

Valahányszor bajban voltunk III. Károly ideje óta, mindenkor felmerül az öntözési csatorna eszméje. Már másfél század óta odáig eljutottunk,

hogy az első öntözési csatornavonal terve megkészült, hogy nemzeti adó-ságot contraháltunk csatorna építésére.

De tovább még egy lépéssel sem mentünk. S ha még is megtörténék a mi lehető, ha 1863 és 1866 után 1869 ismét inséget hozna fejünkre s hazánk legjobb népét kezzeladagból földünkön elnyomorodni látandjuk, tán ismét felmerül a gondolat, hogy csatornázni is lehetne.

Pedig a bajt mi idéztük az alföldre. Mióta a tiszai szabályozás az áradások rakonzatlanságait fékezte, ama föld, mely alluvionális képződés, minden száraz tél után sülevényés és terméketlen.

Ideje volna azért, hogy figyelmünket valahára komoly elszánással e nép felé is fordítanánk s meghoznók népünknek a rég várt jobb napokat.

Országgyűlési tudósítások.

A képviselőház jun. 25-ki ülése.

Elnök: Gajzágó Salamon.

Jegyző: Csengery Imre.

A jegyzőkönyv hitelsíttetvén, elnök a beadványokat mutatja be.

Ezután Várad János több képviselőtársai által is aláírt következő kérdést intéz az igazságügyminiszterhez:

Interpellatio az igazságügyminiszter urhoz.

Mintán tudva levő dolog, hogy az igazságügyminiszterium a hűbéri viszonyokból hátramaradt, kiváltképen pedig a birtokviszonyokat rendező kérdések felett törvényjavaslatot készített.

ügyi miniszter urhoz mindnyájuk meg-
nyugtását eredményezni óhajto kérdést in-
tézni:
Szándékozik-e az igazságügyminiszter
ur a hűbéri viszonyokból hátramaradt bir-
tokviszonyok feletti kérdésekben törvényja-
vaslatot az országgyűlés elébe terjeszteni
mivelhöz, és még oly időben, hogy a tör-
vényhozási ezen sűrűség még jelen tör-
vényhozási időszak letyolása előtt elinté-
hesse:

Pestén jun. 26. 1868.

Várody János Barsm. levai ker. képv.,
Borosányi János Bazin város és ker. képv.,
Plochy Lajos zolyómi képv., Besze János
Esztergom városi képv., Rudnyánszky Flórián
Baszta újbányai ker. képv., Halmossy Eudre
nagybaromi képv., Somogyi László edelényi
ker. Botka Tivadár aranyosmaróthi képv.,
Szelestey László Körmeud kerület képvisel-
ője.

Horvát Boldizsár igazságügyminis-
ter. Azon kedvező helyzetben vagyok (Hall-
juk) hogy a t. képviselő urnak interpellat-
ióra azonnal megadtam a választ. A kor-
mány teljesen osztja a képv. ur nézetét arra
nézve, hogy nem csak státuszajogokról, de
egyszerűsített politikai okok is sűrűs köve-
telményre teszik, hogy az ugynevezett ur-
béri, vagy másnéven hűbéri viszonyokból az
ország kibontakozók, s a szabad föld- és
birtok eszméje tette váljék az országban.

Mintán azonban ezen viszonyok olyan
különbözők, hogy azok rendezését egy tör-
vény keretbe befoglalni nem lehet, a kor-
mány nem egyteltlen, hanem egyesleg fogott
a kérdések megoldásához, s egy részét azon
törvényjavaslatoknak, melyek e tárgyra
vonatkoznak az igazságügyminiszterium ke-
belében munkában vannak, már a jövő hét
folytában lesz szerencsém a ház asztalára le-
tenni.

A mi pedig a többi törvényjavaslatokat
illeti, gondolja lesz a kormány annak arra, hogy
mindenesetre még ezen évi ülés folyamán alatt
ezen kérdések végleges megoldást nyerjenek
az országgyűlésen. (Helyeslés.)

Madarász József szokott pathosával
ismét egy „közöslegyes” kérvényt nyújtott be.
At fog adni a kérvényi bizottságnak.

Csanády Sándor nagy hangon, mint-
ha hallgatói a város másik végén állanák,
a következő határozati javaslatot ter-
jeszti elő:

Határozati javaslat.

Tekintve az 1847-48. évi XXI. t. c.
azaz rendelkezést, hogy a nemzeti szin és or-
szágegyetem ősi jogait vissza állítatik, s
minden középületnek s közintézménynek,
nyilvános ünnepek alkalmával a nemzeti
lobogó és országgyűlési zászlók használatát;

Tekintve, hogy a felelős miniszterium-
nak szoros és mulasztathatatlan kötelessége,
hogy a törvények valósággal végbe is haj-
tassanak, emellett törvény-cikkely pedig va-
lósággal, végrehajtva min:

határozza el a képv. h. a:
a miniszterium oda utasítatik, hogy
törvényiszabta kötelessége szerint, az 1847-
48. évi XXI. t. c. azonnali életbe léptetését
mulasztatlanul eszközölje.

Pest junius 26. 1868. Beadja Csanády
Sándor, Bihar megye, Berettyó-Ujfalusi ker.
képv.

Nyilatkoztak vélemények, melyek ezen
javaslatot, mint hogy olyasmiről szól, a minék
teljesítéséről törvény intézkedik, e szerint
mint fölöslegest, csak tudomásul vétetni ki-
vánták; a többség azonban a világos szá-
bályok szerint kívánték az alkalmával el-
járni, s a határozati javaslat kinyomtatásáig
elhendelő tárgyalási sorozatát később áll-
píttván meg.

Pap Máté egy határozati javaslatot
nyújtott be, melyben a sójvédékről szóló
törvényjavaslatnak a székelyeket illető ke-
devezményét Fogarásvidékre is kiterjeszteni
kívánja; minthogy azonban azon törvény-
javaslatot már végleg is megszavaztatott, ha-
tározatilag pedig törvényt alkotni nem
lehet, ezen javaslat, mint elkésett — tu-
domásni vétetik, s a levöltárba vétetni hatá-
roztatott.

Felvétetven a napirend, olvastattak az
adók ideiglenes megszavazásáról, a lottó jó-
vedékről, a sór- és cukoradóról, végre az
arany- és ezüst áruk féljévedéséről szóló tör-
vényjavaslatok harmadszori, és — megszavaz-
tattak; átviteltükkel a főrendekhez Mihályi
Péter jegyző biztatván meg.

Felvétet a bor- és busfogyasztási adó-
ról szóló törvényjavaslat.

Lónya y Menyhért pénzügyminis-
ter. Amár ezen törvényjavaslatra nézve mind a
pénzügyi bizottság, mind a közp. bizottság
azon nézetét a miniszteriumnak osztja, hogy
a bor- és busfogyasztási adó jelen évre a
fennálló szabályok szerint fentartassék; mel-
tőttassanak megengedni, hogy okát adjam
nak, miert kívántott ez a törvényjavaslatra
nézve, hogy annak intézkedése csupán ezen
év végéig maradjon érvényben, holott a
többiekre nézve a jövő év végéig tiltetett ki
azok hatályban maradására. Mint méltóztatnak
tudni, a bor- és busfogyasztási adó nézve ren-
desen egész évre szoktak szerződéseket köttetni;
ennél fogva már ezen év folytán azokat meg-
semmisíteni és ugyszólván újabb egyezked-
éseket létesíteni, az állam jóvávalására nézve
kedvező nem lehet, s ez egyébként is sok ne-
hezséggel jár.

Ez volt főbb indoka, hogy a melőbb lé-
tesített szándékolt reformok már ezen évre
javaslatba nem hozhatók. Azonban köte-
lességemnek ismerem már most kijelenteni,
mik azon reformok, melyeket az állam jó-
vávalására nézve vezetése csorbítására nézve
a miniszterium javaslatba hozni vél azon tör-
vényben, mely a jövő év kezdetétől lépne
életbe; egyébiránt ezen javaslatot kijelölni
volt szerencsém a pénzügyi bizottmányul.
Mindenekelőtt megjegyzem, hogy ezen
adónemnek vezetését tételtek az állam
jóvávalására nézve. Ugyanis: midőn 1866 ban
a borszármás után az összes jóvával
borfogyasztás után 1,971,441 forint tért, noha

általában véve ezen év nem tartozik borte-
melés tekintetében a legkedvezőbbek közé,
ugyanazon éven a busfogyasztási adóbból
bejött 1,615,639 ft, összesen 3,587,080 ft.
Mint a költségvetésből tudni méltóztatnak,
jelen évre az előbbi évek átlaga szerint, a
következő tételük jöttek előszámításba, me-
g pedig borfogyasztás után 2,073,504 ft, bus-
fogyasztásból 1,723,105 ft, összesen tehát
3,796,609 ft.

Ezen számokat azért voltam bátor elő-
terjeszteni, hogy indokoljam azt, miszerint
házánk jelenlegi pénzügyi körülményei közt
az államnak ezen jóvávala bizonyára
szüksége van, azt az egyes adókra kellene
vetni: mind a mellett célszerűt lesz és lehet
sége oly intézkedéseket életbe léptetni, me-
lyeknél fogva csölsben a bornál a termelők
magnak saját házi szükségletükre bizonyos
mennyiségű bort az évenkénti termésből díj-
mentesen felhasználhatnak. E tekintetben
ámbar a miniszterium azon meggyőződésben
van, hogy ez által a bor megadóztatásából
származó jóvávala meg egy bizonyos részé,
körülbelül 5-6% el fog enyészni, mind a
mellett azon igazságos elvet kívánja felállít-
tatni, hogy mindenkül ki saját szőlőjét mű-
veli, a maga saját házi szükségletére adome-
ntesen bizonyos mennyiségű használatoson
fel, s ambar erre vonatkozólag számokat most
nem vezetek is meg, még azon határozott
nyilatkozatot adhatom, hogy méltónyosság
szempontjából a közjóvávalalmek nevez-
tesen csökentése nélkül a kisebb termelőknél
5 akót, a nagyobb termelőknél pedig egész
15 akóig terjedhető mennyiségű, saját hasz-
nálatra a megadóztatás alól kivenni, és adó-
mentessé tenni lehetne. Ezen értelemben ki-
vántok még ezen ülésnek alatt a t. ház elő
egy törvényjavaslatot terjeszteni (Helyeslés.)

A másik körülmény az, hogy mintán az or-
szágnak sok van, hol lőret is, t. i. a már
kiszított szőlő törkölyből vizek felon-
tása által könnyebb bort szoktak készíteni:
e tekintetben célszerűt lesz, úgy intézkedni,
hogy ily lőre lehetőleg kials terheell rovas-
sék meg, vagy a saját használatra adome-
ntessé tétel összegbe érték szerint tudassék be.
Vagy pedig mintán minden termelőnek saját
használatra 5-től egész 15 akóig terjedő ösz-
szegben bor a megadóztatás alól a javaslat
szerint már kibagyaták, a lőreknék meg-
adóztatását akönként csekélyebb illeték-
kel, pl. 15 vagy legfeljebb 17 kraj adótát-
nak meg.

A harmadik javítás, illetőleg módosítás,
melyet a még ezen ülésnek alatt beterjesz-
tendő törvényjavaslatba befoglaltani szintén
célszerűnek tartanám, annak előmozdításáig
czelőzná, hogy ezen adónemekre nézve, a
mennyire csak lehet, mindentől az illető köz-
ségeknél kötettség meg az egységessé, nem-
csak azért, hogy ennek folytán a kezelés ol-
csóbb legyen, hanem, hogy az élszerűt és a
viszonyoknak megfelelőbb legyen. Ennek
előmozdítása tekintetéből a miniszterium azt
szándékozik javaslatba hozni, hogy minde-
nütt, a hol ezen adó-nemekre nézve a köz-
ségek azt a kezelést és az iránt egysé-
get kötnek, az illető községeknél oly helye-
ken, hol az évi bérlet nem tesz többet 500
frtnál, 10%, a hol pedig a bérlet ezen felül
van: 5% egedtessék át kezelési költségek
fejében.

Mindezen három könnyítést iránt még
ezen ülésnek alatt szándékozik a kormány
törvényjavaslatot előterjeszteni. (Helyeslés.)
Ez évre azonban a mostani körülmények kö-
zött alig marad egész hátra, mint a jelenlegi
szerződéseket meghagyjni, és a jelenlegi gy-
akorlatot fenntartani.

Indokolván ekkép a beterjesztett törvény-
javaslatot, bátor vagyok a t. házat felkérni,
hogy azt oly módon, a mint előterjesztve van,
elfogadni méltóztatassék.

Detrich Zsigmond elfogadja ugyan
átalánosságban a törvényjavaslatot, hanem
hogy jobban kitűnjék, mennyire szükséges
a végrehajtási szabályok minél előbb, és
minél győkeesebben javítani, több vissza-
élést sorol el.

Simonyi Ernő a törvényjavaslatot
előterjesztett alakjában átálánosságban sem
fogadja el, úgy kellene ezzel is bánni, mint
az adók ideiglenes megszavazásával; vagyis,
hogy minél tovább maradjunk bizonytalan
állapotban.

Csiky Sándorról is azt tartjuk, hogy a
nemesek közt tartozott; egyébiránt a zaj
miatt nem állunk érte jót.

Az általános vita az utóbbi nyilatkozat-
ával befejeztetvén, a többség a törvényjavas-
lat részletes tárgyalását határozta el.

A felolvasott 1. § nál V a d n a y Lajos
és H o r v á t Lajos a következő módosítást
nyújtják be:

Módosítvány

a bor- és busfogyasztási adóról szóló tör-
vényjavaslatot illetőleg.

A bortermelő szőlősgazdák szegényebb
osztálya sorsán való enyhítés, s ez által ha-
zánk egyik jelentékenyebb jóvávala méga
bortermelés érdeke tekintetéből, a követke-
ző módosítványt ajánljuk a t. képviselőhá-
znak, jelesen:

A 2. § helyére ezt; „kivétetik mind-
azonáltal a szőlő törkölyre öntött vízből ké-
szített, s a bort termelő szőlősgazdák és ezek
származói által használtani szokott ugy-
nevezett lőre, mely fogyasztási adó alá nem
esik. Nehogy azonban ezen mentesség az ál-
lamkinostár borfogyasztási adójóvávalalmét
csökkentő visszaélésekre szolgáltatasson alkal-
mat: a lőre fogyasztási adómentességé-
re csupán a bortermelő szőlősgazdák, ezek család-
jai és napszámosai használatára, s csak a szit-
retelések általuk élvé bejelentendő szükséges
mennyiségre érhető.”

Ezt követné aztán a mostani 2-dik §
mint 3-dik §.

Kelt Pesten, junius 17 én 1868.

Beadják: Vadnay Lajos s. k. Miskolcz
városa éjszak ker. osz. képv., Horváth La-
jos s. k.

Német h Károly a városoknak a fo-
gyasztási adóra nézve igazságtalan osztályo-
zást támadván meg, a következő módosítást
terjeszté elő:

Indítvány

a bor- és busfogyasztási adó iránti törvény-
javaslatra nézve.

Utasították a kormány képviselőházi
végzés útján arra:

Miszerint 1-ször, azon nyomonzó arány-
talanságot, mely a városok, de főleg a nagy-
városok és falsi községek közt egyrészt a
termesztett bor után járó boradóra nézve, a
másrészt a szőlők után külön fizetendő föld-
adó tekintetében, jelesen az egyéb termelési
földek irányában fennáll: már 1869. évi jan.
1. kedvén megszüntesse, s egyébiránt javas-
latait oda irányozza, hogy a törkölyből ké-
szített lőreknék azon meghatározandó menyi-
sége, mely a termelőknek saját és munkásai
fogyasztására szükséges, adómentes legyen,
a többi pedig a rendes boradónak csak fele
részével legyen megterhelve.

Miszerint 2-szor, igyekezzen megszü-
ntetni azon osztályozást és különbséget,
mely a kir. városokban erőszakos behozatal
mellett, jelesen is azon hatással bír: hogy
néhány városok zárt városoknak tekintetnek,
s mint ilyenek, külön rendszabályok alá es-
nek.

Német Károly.
Horváth Döme, Kiss Miklós, Va-
dász Manó és még néhány képviselőtársak
aláírásával ugyanezen szakaszra vonatko-
zólag a következő módosítás elfogadását
ajánlja:

Módosítvány

a bor- és busfogyasztási adó iránti trjvas-
lathoz.

E szó után „árszabások” — következők:
Azon kivétellek, hogy a bortermelő a fo-
lyó lévre saját bortermelőből, házi fogyas-
zatra ak kö bort fogyasztási adómentesen
tarthat fenn — hatályban és érvényben ma-
radnak. Beadják: Vadász Manó s. k. Dani Fe-
rencz s. k. Szegedi képv. Kis Miklós s. k. Ho-
rváth Döme s. k. Keeskermeti képv. Guboly S.
s. k. Körös városi képviselő.

Kerkápolyi Károly ezen utóbbi mó-
dosítás indoklására megjegyzi, hogy a szer-
ződések megszüntetésének nem annyira jogi,
mint inkább pénzügyi akadályai vannak;
vagy nyiloezer szerződésnek idő előtti meg-
szüntetése csak a kincstár károsításával tör-
ténhetne meg.

De á k y Lajos azt vitatja, hogy a
pénzügyminiszter az alkalmazásnál re a ré-
gi szabályokkal éljen, hanem újakat al-
kossion.

Besze János pártolja Vadnay Lajos
módosítványát; Kacsokovich Ignác Hor-
váth Dömét.

Lónya y Menyhért pénzügyminis-
ter. Több ízben hivatkozást történt a megköötött
szerződésekre. Mint azt a központi bizottság
és előadója előadta, részemről is nyilvánítha-
tom azt, hogy minden szerződésnél, mely egy
évre köttetett, határozatoni ki van a szerző-
désben jelölve az is, hogy érvényben csak
azon esetben marad, ha a törvényhozás to-
vábbra is elrendelet ezen adóment megtartását,
tehát jogi szempontból nincs semmi nehézség
s a miniszterium nem is cselekedhetett más-
kép, mint azon fentartással kötni meg a szer-
ződéseket; mind a mellett, ha nevezetes válto-
zások történnek, a jelenben fennálló rend-
szernél a pénzügyi közegeknek újabb szerző-
désekkel a kellene kötni. Azt kötelességem
kijelenteni a t. ház előtt, hogy az nagyobb
változások esetében nehézségekkel fogna
járni, a mennyiben újabb szerződéseket köte-
nének esete áll elő. Ezen szempontból voltam
bátor e vitaközás alkalmával elmondani,
hogy a legnagyobb nehézség a teendő vál-
toztatásokra nézve épen ezen körülmény
folytán áll elő. Egyébiránt kiemeltet azt is,
hogy minő szempontból indoklok ki a jö-
vőre nézve életbe léptetendő törvény tár-
gyában.

Kijelentem azt, hogy mindenkinek
saját használatára 5-től 15 akóig engedtes-
sék adómentesen, s a lőre nézve ezen tör-
vényben tetséssék intézkedés. A mi t. barátom
Vadnay ur indítványozott, hogy t. i.
előre ne adóztassék meg, a mennyiben a sa-
járt használatra nézve kedvezéseket életbe
léptetni én is méltányosnak hiszek, észrevé-
teltem nincsen ugyan, hanem azt tartom t. ház,
hogy minden ilyen intézkedésben szorosan
meg kell határozni az azon korlátoknak,
melyek közt ezen kedvezmények létesítendők,
melyet másféleképp oly visszaélések jöhetnek elő,
melyek a jóvávalalmét aránytalanul csök-
kentenék, ambar a lőreről az mondatik, hogy
az víz, atól kell tartani, hogy ha törvényben
meg nem határozatik, mi a lőre, s kellő in-
tézkedések nem tétetnek az ellen, a könnyebb
bor is a lőrek osztályába fog soroztatni s ez
által, az állam jóvávalalmé nevezetes kárt zen-
vedhetne.

Azt tartom t. ház, mintán bátor voltam
a vitaközás kezdete alkalmával kijelenteni
azt, hogy részemről nem fogok késni, ha a t.
ház parancsolja, a lehető legrovidebb idő
alatt, pl. egy két hét alatt tjavaslatot előter-
jeszteni, melyben mind ezen kedvezmények
szabatosan körül írva lesznek, ebben meg-
nyugodhatnak a t. képv. urak, részemről
most tovább menni nem kívánok. Ezen in-
dítványban a megfelelő szabatos meghatá-
rozást nem látván (Felkiáltások: meg van
az az indítványban) részemről nyilvánítom,
hogy ha az indítvány akkép módosítottat,
hogy a visszaélések korlátozhatók lesznek,
akkor határozhatunk most is felette.

Madarász József következő indít-
ványt tesz a ház asztalára:

Indítvány.

tekintettel, hogy bizonyos községek erő-
szakolva lettek borfogyasztási szerződések
megkötésére, s ennek törvényesítését jog és
igazság tiltják;

tekintettel, hogy a borfogyasztók és ter-
melők érdeke az eddigi szabályokon és adó-
taton nevezetes változtatást igényel:

határozza el a ház, hogy a bor és bus
fogyasztási adó iránti 1. § az érdekek hóvőbb
megvizsgálása végett az osztályokhoz utasít-
tassék vissza. — Beadja
Madarász József.

De á k Ferencz. T. ház! Azon módosít-
ványt, melyet két képviselő a lőre, vagy
mint némely vidéken hívják, eszgerre nézve
előterjesztett, én is pártolom, pártolom pedig
kétszempontból; először azért, mert csak-
ugyan a legszegényebb munkás nép ézi
annak hasznát, a nélkül, hogy az állam kárt
sz szenvedne. Másodsor pedig, a mennyire én
ismerem a dolgot — pedig hiszen mintánk
is igen sok bor terem, nálunk is készítenek
lőret — az tulajdonképp nem bor, az nem
egyéb, mint a törkölyre öntött víz, nem tar-
tom pedig igazságosnak, hogy még a vizet is
megadóztassuk — Hogy pedig az nem bor,
e tekintetben mernék hivatkozni az eg, házi
rende, mely megmondhatja, hogy a lőret
consernalni sem lehet, pedig minden bort le-
het consernalni. (Derűléség.)

Engem nem tartóztat azon tekintet sem,
hogy szerződések vannak már köve az év
végéig: mert mindezen szerződések az in-
demelté oltalma alatt és a törvényhozás ren-
delkezési jogának fenntartása mellett köttet-
tek. Ha akár egészen, akár részben a tör-
vényhozás változtatásokat tesz, ezek a szer-
ződések által nem lehetnek kivitelenekké.
Arról is meg vagyok győződve, hogy ha va-
lamilyik béröl lemondana is a szerződésről,
mert a lőrevel azt hiszi, hogy veszt, bizonyos,
hogy újra kiadja árendába, s vagy az, vagy
más ép úgy kivessi.

Az, hogy bizonyos percent szabad bevitel
engedtessek a borból, igen célszerűt intéz-
kedés lesz, és óhajtván várjuk, hogy minis-
ter ur jövőre ily javaslatot terjeszessen elő.
Ha a percent lenne keves, vagy ha csak ál-
tálában percentális engedelem adatánk, az
ismét nem a szegény népen segítene. Azért
bizonyosan fog a miniszter ur oly módot ki-
gondolni, hogy ugy a fogyasztók, mint a
termelőknék egyaránt, az állam tetemes ka-
rosodása nélkül segítve legyen.

De addig, míg ez megtörténik, a borra né-
ve ne adóztassuk meg a vizet, és mondjuk ki,
hogy a lőre megadótatását a ház nem akar-
ja. Pártolom a módosítványt. (Helyeslés.)

Zichy Antal a lőrere tesz gyakorlati
észrevetéseket, s a Vadnay-féle indítvány
megszavazását ellenzi.

Végre Bónis megjegyzésére a kérdés
szavazásra tétetvén; a törvényjavaslat szer-
kezete változtatás nélkül elfogadtatott.
2-dik §-ul szavazásra boesítatott Vad-
nay módosítása, melyet a többség szintén el-
fogadott.

Befejeztetvén ekként a fogyasztási adó-
ról szóló törvényjavaslatnak általános és
részletes tárgyalása; a harmadszori felolvasás
a holnapra ültére halasztatott.

Felvétetett a bélyegilletékről és a díjak-
ról szóló törvényjavaslat.

Az általános vita megkezdetvén, Tóth
Kálmán a következő határozati indítványt
terjeszti elő:

Határozati indítvány.

Tekintettel arra, hogy a jelenlegi hirlapi
háromszoros bélyegadó a politikai napila-
pokra csaknem elviselhetetlen terhetek ró;

Tekintettel arra, hogy e hármas teher
a vállalatok szellemi minőségére, s a közön-
szép igényeinek kielégítésére hátrányosan
hat;

Tekintettel arra, hogy ezen adók a bir-
lapok a politikai és tudományos művelődés
eszközainek terjedését, s általában keletkezé-
sét is légyesen akadályozzák;

Ezeknél fogva a képviselőház határozati-
lag kihozza, hogy a háromszoros hirlapi
bélyegadó közül az egyik, a tulajdonképeni
lapbélyeg nem ugyan rögtön, hanem lehetőleg
melőbb megszüntessék, s megbizza a pénzügy-
miniszteriumot, hogy az államot akönként ele-
senedő jóvávalalmét pótlásáról gondoskadjék,
s e tekintetben a ház elé a jövő évi budget al-
kalmával törvényjavaslatot terjeszsen. Pest,
1868. jun. 26.

Beadja Tóth Kálmán s. k. Baja városa
képviseelője.

B. Luzsénszky Pál azt véli, hogy
valamely fennlevő adó eltörlésénél legott
annak pótlásáról is kell gondoskodni, — e
szerint ha a hirlapbélyeg megszüntettének,
az innét eredő bevételi hiányt pótolni lehet
a behozandó gyufaadóval.

Lónya y Menyhért pénzügyminis-
ter. T. ház! A mennyire kivettem, a beadott mó-
dóitvány nem annyira a tanácskozás tárgyat
képező t. javaslatnak módosításáról szól, mint
inkább azon intézkedéséről melyek a jövő
budget beterjesztése alkalmával szem előtt
tartandók volnának.

Abban igazsága van a t. keoviseelő urnak,
hogy lehet még mindenféle adókat létesíteni,
gyufaóra, fotografikiakra, kártyákra, stb.,
hanem általánban mostani feladatunk az: ezen
átmeneti korszakban az állam jóvávalalmét
lehetőleg biztosítani. Bizonyára be fog követ-
kezni azon idő, midőn nemcsak ezen törvé-
nyek javításával, hanem más adó-nemeknek,
melyek igazságosak és méltányosak, behoza-
talával is fog foglalkozni a törvényhozás.
Azou állítassa ellenében, hogy a politikai
lapok háromszoros bélyegét fizetnek, engedjen
meg t. képviselő ur, hogy állításának alpo-
ságsát kétségre vonom, mert oly fizetést is
bélyegnek nevez, mit fizet mindenkül, ki ma-
gánlevelet küld a postával, mert mindenkül
fizetni köteles a posta vitelbért. Méltóztatnak
a költségvetésből tudni, hogy a posta passive
áll, az a jóvávalalmé nem képes fedezni a kia-

dácskat, már pedig ezen állapot még tovább
is fog tartani, mintán feladata a kormánynak
bár ez által a posta igazgatás és kezelés ki-
adásai folyton növekednek, azon lenni, hogy az
ország minden vidéke posta közlekedéssel
látassék el, ennélfogva még egy ilycig a
kiadások növekedni fognak. Ugy hiszem, ily
körülmények közt nem lehet azt követelni,
hogy a politikai sajtó iradalom kedvezmény-
ben részesüljön s oly közigazgatási ág, mely
nyilvános a pártok részére inkább azza legyen,
egy hiszem, a képviselő ur maga sem kíván
ily indokolatlan kedvezést, és beismeri, hogy
a vitelbér nem bélyeg.

A mi a hirdetési bélyeglet illeti, ezt nem
a szerkesztő, hanem a hirdető fizeti, ép ugy,
mint minden más hirdetésnél; tehát ez nem
hirlapbélyeg, de hirdetési bélyeg, mely bár-
mikép történjék, mindenkül által fizetendő.

Egyébiránt hirlapbélyeglet csak a poli-
tikai lapok terhelhetnek meg, itt is ki van
mondva, hogy csak azok, melyek többször
jelennek meg. Ugy hiszem, a jövő budget
alkalmával a miniszterium gondoskodni fog
hogy mint minden más javaslat, ugy ezen, a
t. képviselő ur által tett javaslat is tekintetbe
véttessék.

Egyébiránt bátor vagyok még kijelen-
tani, miként e bélyeg jóvávalalmé nem 100,000
ftt, hanem sokkal nagyobb összeget tesz, ki-
vált az utóbbi időben, midőn tudják, hogy
mennyire általános és kiterjedt a hirlapiro-
dalom, s mily nagy az előfizetők száma, ugy
hogy a bélyegjóvávalalmé az államnak jelen-
ben már egy nevezetes jóvávalalmé képezi.
Mibelyt gondoskodni lehet arról, hogy az ál-
lam ezen jóvávalalmé másképp is fedeztetessék,
a hirlap bélyeg eltörlése iránt is lehet intéz-
kedni.

Egyébiránt engedje meg a t. ház, hogy
azon véleményemet nyilvánítsam, hogy min-
tán a t. javaslat változtatását a t. képv.
ur maga sem akarja, határozatot hozni nem
lehet, észrevetelen a módosítás ugy hiszem
akkor lesz szabályszerűleg, mint indítvány
tárgyalandó, midőn a tanácskozás alatti
tárgy be lesz rekesztve, mely azal egy más
szoros összefüggésben. Ugy hiszem, észrevé-
léstől volna, ha képv. ur ezt a jövő budget
tárgyalása alkalmával terjeszti elő.

Egyébiránt kijelentem, hogy a budget
előterjesztése azon kívánat teljesítésére
nézve, melytől képv. ur kifejezett, hogy mint
a hirlapi bélyegnek más adókkal pótlására
nézve minden lehetőleg késszéggel megteendő
a miniszterium.

Az indítvány mellett szólnak: Halász
Boldizsár, Ivánka Imre, Tisza Kálmán, Jám-
bor Pál.

A kérdés kimerítve lévén, elnök száva-
zásra hívja fel a képviselőket. A többség
tisztán kivétel nem lévén, a jegyzők a fel-
állók megolvadására utasították.

Ennek eredménye lő, hogy az indít-
vány mellett felállott 85, ellene 93.

Madarász József hivatkozva a ház-
bályokra, huszadmagával névszerint szava-
zást kíván.

Tisza Kálmán ezt fölőlegesnek
látja, mintán a megtörtént szavazás er-
ménye azt mutatja, hogy a ház nem határo-
zatképes.

Elnök a végleges szavazásokról szóló
jegyzőkönyv feltévege végett az ültést néhány
perczre felfüggeszti.

A felfüggesztés előtt Be s z e János név-
felolvasást kívánt, hogy constátússanak a
távollevők. Ezt sokan helyeselték.

vább
nyak
és ki-
hogy
ésél
eig a
u, ily
teint,
peny-
mely
nyen,
siván
hogy
nem
ny,
nem
bár-
endő,
a po-
i van
baszr
ldget
i fog
n, a
tette
jelen-
0,000
sz, ki-
hogy
piro-
a, ugy
jelen-
pzei,
és ál-
ésék,
intéz-
hogy
y mi-
kép-
nem
szem
tvány
alatti
sines
szert
udget
tesere
mint
lására
teend
lalász
Jám-
szava-
bbbség
a fel-
indit-
szasz-
szava-
esnek
ered-
táto-
szóló
nehány
os név-
ak a
meg-
zeriti
Nóth K.
ellen-
73! —
zólalá-
a jelen
tessék
nél, ez
megho-
a jelen
ris con-
a aze-
aculnu
t, mely
tárgy-
én.
bíró.
k: Ló-
báró és
itelesít-
selőház
s szes,
us 1-jén
dő köz-
dokról-
mint az
törvény-
ptentni,
szeptem-
onakozó
azonnal

Határozatba ment végül az is, hogy a megye hat választó kerületében a gyűlés által a végre megválasztott ideiglenes elnökök által a rokonségtól megválasztott területi értekezletbe hivassanak össze.

Az igazságügyi miniszterium egy körrendeletben tudatja az orosz kormányának a közös külügyminiszterhez intézett értesítését az iránt, minő formáltságok szükségesek az esetben, ha a monarchiából megkeresések s egyéb hivatalos közlések intézettek az orosz hatóságokhoz. Az intézkedés vejele az, hogy nem közvetlen, de csak a külügyi hivatalok útján szabad érintkezni és hogy hivatalos közlések szükségesek, és egy orosz fordítás melléklendő.

A munkakerőnek mindig növekedő hiánya a közgazdasági miniszterium a felső magyarországi megyéket felszólította, hogy lakosaik szegényebb és munkát igénylő osztályát figyelmeztessék, miszerint az ország termékenyebb megyeiben a közlegő aratás alkalmával elegendő munkájuk és keresetük akad.

A védrendszerre, honvédelemre s népfelkeltésre vonatkozó három törvényjavaslat holnap terjesztetik a képviselőház elébe. Ma reggel a deakpárt konferenciáján bemutatott Andrassy által. A szolgálati idő a rendes hadseregben 3 év, a tartalékban 7 év, a honvédségben 2 esztendő. A kik a rendes hadseregbe be nem soroztatnak, azok a honvédségben szolgálnak. Ebben a vezényelt magyar és ő Felsége a király mint legfőbb hadur vele a honvédelmi miniszterium útján parancsol.

Egyuttal indítványt tesz a kormány 38,000 újoncz megajánlására.

INTÉZETEK S EGYLETEK.

A Kisfaludy-társaság ülése. Jun. 24-én, d u 5 órakor.

Ma tartotta a Kisfaludy-társaság a hosszas nyári szünet előtti utolsó ülését, melyre csak mintegy 10 — 15 hallgató jelent meg. Az előzők jelen nem léte miatt, ma is, mint az utolsó ülésen, Hunfaludy Pál, mint legidősebb társulati tag foglalta el az elnöki széket, s a gyűlést félóra előtt megnyitotta. Bartalus István kezdte meg a felolvasások sorát „a zenészet történelme” czimű értekezés s jeles értekezésével. Ő különösen az egyházi zeneirodalomról és ennek történetéről szolt jelenleg ezen hosszas értekezésében. Főlemlítette a régi egyházi éneklésmódokat, midőn a mester vagy kántor előléneklése mellett az összes közönség hangoztatta a szótárakat és egyházi hymnusokat; később azonban megtiltatott a nőnek a nyilvános éneklés a templomokban, mint a mely bájos, kellemes hangzásnál fogva a férfihalgatóság figyelmét a szent misétől elvonta és egyedül az éneklő fiatal nőkre irányozta. A régibb egyházi zenészet történelmében Ambroszius és VII. Gergely érdemelnek kiváló megemlítést, mint az énekek terjesztésében és általánosításában legtöbb érdemeket szerzett egyházi főnökök. Beszolt azután az értekező az egyes miserészekről; kimerítőleg és szakavatottan elmondván, minő módon miséztek hajdan és most, természetesen mindig fő tekintettel az egyházi zenére. A hosszu értekezésnek csak egy részét olvasta fel Bartalus, folytatását a jövő ülésre igérvén.

Utána Hunfalvy Pál olvasott fel egy értekezést: „A fűnköltészetről.” A monda és ének közti különbséget vette tárgyalás alá, elmondván, hogy míg az elsőnek szükségesek kelleke a történelmi tény költői leírása; addig az énektartalmához nem kívántatik más, mint hogy az énekelhető legyen. — E különbség feltüntetése végett néhány finn költeményt, mondat és éneket olvasott föl magyar fordításban; megemlítvén, hogy a finn költeményekben nem használtatik a rimelés, hanem csak a betűszbangzás (alliteratio). Ezzel kapcsolatban bemutatta azon finn népköltészet gyűjtemény magyar fordítását, mely neki és Arany Lászlónak már régebben bírálat végett kiadott a társulat által. E költemények között, több sikerült van, s ha a fordító önmálló kötetet akarna belőlök sajtó alá rendezni, a társaság hajlandó czégét átadni. Greguss Ágost. titkár, Fábán Gábor és Pulszky Ferencz megjegyzéseit olvasta fel az Asbóth János által benyújtott „Szeptani vázlatok a külföldről” czimű tanulmány-kötet. Asbóth vázlatai az anyag könyved feldolgozásánál fogva élvezetes tárazaközlemények, de a társaság kiadványában, mely vagy egészen komoly, vagy egészen mulattató dolgokra fordítja figyelmét, meg nem jelenhetnek. A fordítók általán véve sok elismeréssel szólnak Asbóth tanulmányairól s különösen kiemelik azt a fejezetet, mely a legújabb német líra-t ismerteti.

Verecs Ignác gymnasiumi tanár, kinek Aristophanes működéséről és életéről szoltó értekezését Hunfalvy Pál a múlt havi ülésben felolvasa, beklítte Aristophanes színműveinek első részét általa eszközölt fordításban, a mely tartalmazza a „Bókák”, „Fellők” és „Lovagok” vigjátékokat.

Bírálat végett kiadattak a vigjátékok Hunfalvy Pál, Székács József és Gyulay Pál társulati tagoknak.

Ezek után szönyegre került Kisfaludy Károlynak a keresepi temetőben álló sírmlékének ügye.

A titkár bemutatta a Gerenday Antal által benyújtott tervet, mely szerint a sír-

lők kijavítása 147 frt költséggel eszközöltet-
hetnek. A társulat tagjai, különösen Zichy Antal, nem vették a tervet elég helyesnek; azért megbízzák Greguss Ágost titkárt és Zichy Antalt, hogy vizsgálják meg a sírmléket és a kijavításra nézve új és szebb tervet készítsenek. E tekintetben a társulat az e czélra bejött 230 frt. erejéig felhatalmazza őket.

Szász Károly benyújtja a „Niebelungenlied” nek általa eszközölt fordításából az eddig megjelent füzeteket, diszkadásban, hogy azok a társulati könyvtárba helyeztessenek, igérvén, hogy annak idején a még ezután megjelenendő füzeteket is átszolgáltatja. A beces ajándékért a társulat köszönetet nyilvánítja.

Szász Károly indítványára a Kisfaludy társaság nyári szünetéjén ezután július és augusztus hónapokra határozta; így tehát a legközelebbi ülés csak szeptember utolsó szerdáján (30-án) tartatik meg.

Egyéb tárgy nem lévén, az ülés 7 1/2 órakor szótört.

Az országos közéletnádai tanáregylet összes szakosztályait, kedden, június 30-án d. u. 6 órakor a pesti főreáliskolában tartandó rendkívüli és egyetemes szakosztályi ülésre tisztelettel meghívom. Tárgy: a vallás és közoktatási miniszter ur ő excaja által július 2 kára egybehitt tantervi tanácskozámba küldendő tagtársak megválasztása. Kelt Pesten, 1868. jun. 26. N. y. Ferencz, egyleti elnök.

A Szent László társulat jun. 1-én szerdán délután 4 órakor a szokott helyiségben választmányi gyűlést tart.

ÚJDONSÁGOK.

Pest, június 26.

A székesfehérvári egyházmegyének a magyar kath. egyház létesítendő autonómiaja iránt érdeklődő mind egyházi, mind világi férfiai az e tárgyban f. évi június hó 30-án d. e. 10 órakor a megyeház nagy termében tartandó értekezletre tisztelettel meghívattak. Sz. Fehérvár 1868. jun. 15. Zichy Jenő gr.

Király ő Felsége jun. 24-én d. u. 5 órakor egy szűrnységű kíséretében Iszlebe utazott.

Ő Felsége a királyné június 15-én fogják átadni Iszlebe a pesti polgárságnak dísz albumát Lévy püspök, Herzfeld Zsigmond, Vecsey Sándor, Sztupa György és Weiss Bernát urak.

Mint Bécshől Münchenbe írják, kilátásba helyeztetik, hogy királyné ő Felsége is használni fogja a kisingeni títulár; vajon azonban az orosz császári család egy időben e, s vajjon Király ő Felsége elkíséri-e őt oda, még nem tudatik.

Méltóságos gr. Karácsenyi Guido vallásos, keresztény érzelű bájdus Comtesse, Urnapra a krisztinavárosi kegytemplomot, két igen díszesen kiállított fehér damaszból készült és sikertült sz. képekkel ékített lobogóval lepték meg, melyek ugyancs napon utgs gr. Zichy Hipolit pápai praetanus ur által benediktáltván, az ünneplésy körmenet alkalmával először használtattak. Az ajándékozók contesseket, kiknek Isten dicőségét előmozdító szeretőköt a lobogók oly híven és fényesen jelképezik, az ezek hatalmas ura, ki az ő nevében adott fillert nem hagyja jutalom nélkül, árasztja el áldásainak bőségével, és éltesse a szülők legnagyobb örömére, kik gyermekeikben saját keblökben táplált vallásosságot oly szépen sarjadzani látják.

Teanapeltő gr. Andrassy Gyula Turri altábornagy és gr. Szecsenyi B. kíséretében meglátogatta az angol magyar bank pesti téglyárájának helyiségeit, Stier a gyár főgazgatója fogadta a vendégeket, s hosszabb időzés s az összes készletek meg szemlése után a felszerelés felett teljes megelégedésüket nyilvánították.

Feltűnt, hogy báró Beust véletlenül Prágába utazott, s az ugyanott létező lajtantuli miniszterelnök hg Auersperg közbefoite nélkül a cseh nemzeti pártvezérekkel alkudozott. Ezt hallva, s a császár elutasítását be sem várva, hg Auersperg ott hagyta Prágát, s nem Bécsbe, hanem jószágaira utazott, s onnét azóta vissza sem tért. — mit avatottak seissio s miniszteri diffe-rentia jele gyanánt tekintenek.

Szebeni lapokból olvassuk, hogy ott közelebből, majd embert ölte, majd építleteket gyújtva, annyi villám hullott le itt is, amott is, hogy tíz nyártól sem szoktak más-
kor többet vágni.

Kimutatása azon összegeknek, melyek a honvédelmi segélyezetteknek f. évi június hó 15-én eszközölt 22-ik utalványozás folytán kiadattak, 120 egyen részestül 5955 ftban; ebből 11 altiszt 880 ftban, 83 köztívész 4150 ftban s 21 köztívész özvegye 525 ftban részesítettek. Ezenkívül 6 egyen összesen 400 frt előleget kapott.

A váci honvédelemlé alapköve f. hó 20-án tétetett le, minden nyilvános ünneplésesség nélkül; — az alkalommal a váci káptalan e szobor javára 20 ftot adományozott — az ünneplés leleplezés július 19-én fog megtartatni, melyre a bizottság a meghívókat rövid időn szétküldendi.

A Deakpárt ma tartott értekezletén Andrassy Gyula miniszterelnök indokolta a hadszervezési törvényjavaslatot, a mely bír szerint holnap terjesztetik a képviselőház elé.

Ciniselli circusában holnap a magyar gazdaszónynak árva háza javára jótékony előadás lesz.

Miletics Újvidék polgármestertét a kormány hír szerint hivatalától fel-

fogja függeszteni, mintán a belgrádi merény-
letnél nagy mértékben compromittálva van.
Igy írja a „Pest. Corr.”

A budapesti honvédegylet bizottmánya f. hó 28-án délután 4 órakor az „Egyenlőség” Kézl. teremében bizottmányi ülést fog tartani, melyre elkerülhetlen fontos ügyek végett a t. ez. bizottmányi tagok minél nagyobb számmal megjelenni kérének. Füzessery Geiza fejezgyőz.

A képviselőház III, IV, V, VI, VIII, IX, osztálya f. hó 28-án vasárnap reggeli 8 órakor a direct adók tárgyában a szokott helyiségekben ülést fog tartani.

Tóth Ágoston a kül. miniszteriumnál főmőrnök elkészítette külföldi szakutazásának eredményét a helyszínrajz és földképészeti történelmének emlelete és jelen állása felett. A jumi magyar és német nyelven közelebb megjelen.

Balazs Bognár Vilma nemzeti dalművésztünk és méltatlanul számított dísz, aug. 29-án kezd meg szerződéses fellépéseit Hannoverben.

A mint értesülünk gr. Andrassy Maró, Glós Arthur, Petrovits Miklós, Latinák Rudolf, Schmidt Ottó, Szontagh Pál, Salgó Tarjánon vasfiumitó társulatot alakítottak 1.200.000 frt. alapközzel, s kötelezik magukat, hogy éventint 190,000 máza nyers vasat fognak kiszolgáltatni. Van 2400 dr. 500 futas részvény. A társulat székhelye Pest. Folyamodványukat rövid időn a miniszteriumhoz befogják nyujtani.

VEGYES.

Sir John Bowring, Petőfi angol fordítója Siam királytól a fehéreléfantrendjelet kapt. — A lengyel emigratio demokratiku: pártja, melynek feje Microslawski L. tábornok, Geufben egy „A lengyel nemzet” czimű hiriapott indított meg. E lap megtámadta Hertzent, Bakoninet, Ogarefét, Czartorskyt hget és Mlochowskit. Ez utóbbi segédeit küldé a tközbe, hogy vagy vonja vissza állításait, vagy nyujtson fegyveres elégtételt. A tábornok megtagadta mindkettőt. — Párisban nagy omnibusztársaság egy ellenőre me leg miatt halt meg. Az egyik kocsi vezetője az ellenőr állomásán nevetve kérdé tőle, nem fizetne e neki egy pohár sört. „Most nem, monda az ellenőr, mert nagyon meleg van, de ha visszatérsz és én addig nem halltam meg, iszunk egy pohárral.” Mily nagy volt a kocsi vezetőjének csodálkozása, midőn egy óra múlva visszatérve, az ellenőrt halva találta. A 32 foknyi melegben rögtöni szélhűtés érte.

Az országgyűlés részvétnyilatkozata a szerb nemzet veszteség felett a következő vizshangra talál a belgrádi „Svetoid” ban: A szerb nemzet csak legforróbb közönségét fejezheti ki a magyar országgyűlés előszóának a nemes szomszéd nemzet ily ünneplésy, általános és szívelyes részvéteért. Oly vigasztalás az, mely neki a mely gyászban, melybe felejtethen fejedelmének halála meríté, jól esik. Egyuttal kijelenti a szerb nemzet, hogy soha a rokonszenv ezen jelét elfeledni nem fogja, a mint nem felede el a magyar nemzet szerencsekivánata, midőn 1858-ban az Obrenovicsok visszavárték Szerbiájukba. A magyar országgyűlés ezen manifestatóját tanuságán tekintjük annak, hogy Pesten belátják, miszerint csak az egyetértés Szerbia és Magyarország között képezi garantíáját minden délkeleti népek jobb jövőjének. — Ezen egyetértés, ezen rokonszenv csak akkor lesz tökéletes és szívelyes, ha a magyar földön az örökös agitatio Szerbia ellen nem talál menhelyet és védelmet, ha Magyarországban nem szönek binős összeesküvéseket a szomszéd állam ellen. Szerbia Magyarországban hasonló panaszra soha okot nem szolgáltatott. Reméljük, hogy a magyar kormány az összes szerb nemzet ezen igazságos kívánását méltányolni fogja és hogy az által meg fogja pecsételni a baráti kapcsolót két nemes és vitéz szomszéd nemzet között, melyek kell hogy egymás iránt bizalommal viselteszenek, mert viszonlagos érdekeik soha vizsályt előidézni nem fognak, míg az igazság körüláitán belül maradnak.

KÜLFÖLD.

Szerbia. Obrenovics Milán, mint már jelentettük, f. hó 23-án reggeli 5 órakor érkezett Belgrádba. Kísérte őt Risztics két kanonizist, két nevelő és néhány Párisban hozza csatlakozott szerb. A várfalakról megdördültek az ágyuk, a partokon sürt néptömeg tolongott. Az utolsó Obrenovics menyidőrgő zsvirok közt lépett partra hazája földén, az ágyuk ismét megdördültek s a harangok kougottak. „Ez igazi Obrenovics!” kiáltak mindnyájan s ajtatosan hozzá tettek: „Az Isten tartsa meg!” A fiatal fejedelmnek vonásai családiki, arca finom, szemei fénylők, s a vállba hatók, álla szép alakú, homloka jól kidomboruló és szellemre mutató, magatartása főlig leereszkedő, főlig méltóságos. Milán először is a székesegyházba ment melynek sirtóházában már két Obrenovics fekszik, kiknek művét folytatni a fiatal fejedelm földadta leend. Rövid ima után Milán hintója a palota felé robotogott, a testőrségtől s egy honvédlővassági osztálytól kísérvé. Zsviro hangzott mindenfelől. Midőn a hadügyminiszter a jövődő fejedelm a palotájáégnék bennutatta, háromszoros „Ura!” hangzott, melybe a künn összegyűlt tömeg is belerivalt.

A fejedelm a balkonon mutatkozott, mire nagyanyjához, Obrenovics Tomanjához ment. Még az napra terveztek, hogy kinevezik a gyamsági tanácsot, mely a fejedelm további nevelését vezetni fogja. Julia fejedelmő nem megy Belgrádba, ő 5500 aranyat kap éventint egy özbországi birtokra van jelzálogolva. Bécsi háza tulajdona maradt. Szerbiától, mintán férjétől, Obrenovics Miloštól már évek óta el van választva. Egyáltalán azon elv uralkodik, hogy minden nő befolyást eltávolítsanak a fiatal fejedelmől.

F. hó 21-én történtek meg a skupstinai választások. Délfelől 10 óráról d. u. 4 óráig folyt a cédulabeadás a „regi piacoz” levő rendőrségi házban. A részvétel roppant nagy volt s a várt eredmény nem esait. Belgrád 8 választottja az Obrenovics pártköz tartozik. Mindnyájan becsületes derék népférik. Két-seget sem szorvod, hogy Szerbia 14 vidéki kerületeiben is ugyanez értelemben fognak végeződni a választások s az ideiglenes kormány gépezete nem is nagyon avatkozik ez eredmény létrehozásába. A politikai jelszó: Milán, s ezt nem kellett előbb hivatalosan kiadni, mert ki volt az adva azon perczen, a melyben Mihály fejedelem lelélt kielehite. A politikai hangulat egyöntetlenség s az ideiglenes kormányviallyal egyetértés valóban esodáltra méltó, holo t eddig mindenkor s pártviszályok végtelen egyenetlenségét szoktak Belgrádban uralkodni. Egész Szerbiában jelenleg csak egy párt van: az Obrenovics párt. A szerb trón betöltésének kérdése e pillanatban a politikai világot első sorban érdekl. E nagy fontosságú kérdés bővebb megvilágításra szolgáln, mit e tárgyra vonatkozólag beavatott helyről közölnek. Az 1838-diki „ustar”, és több későbbi, a trónöröklést szabályozó törvények a trónöröklést az európai államelvek szerint állapítják meg. A szerb korona az uralkodó ház legidősebb férfi tagjára száll. Ha az uralkodó fejedelemnek nősönek figyelmekéi, akkor a mellék férfiagakat illeti az uralom. Ez utóbbiak között az uralkodó gyermektelen fejedelmnek választása van, és még életében végrendeletileg kell kijelölni, kit tart az uralkodásra legmél-tóbbnak.

A topesideri merény után Mihály fejedelem iratai között azonban ily okmányra nem lehetett találni, és így nincs constatalva, kit akart volna maga után a szerb trón birtokában látni. Miután azonban az ifju Milán hercegen kívül az Obrenovics családnak nincs több férfiágon leszármazó ivadéka, beall azon vélelem, hogy Mihály fejedelem senki másra nem akarta hagyni a koronát, mint épen Milánra. De eltekintve ettől is: a trónöröklési joga Mihály fejedelem után a trónöröklési törvény értelmében egyedül Milán herceget, mint egyetlen életben levő férfiivadékat az Obrenovics családnak, illeti, melynek kebelében a szerb trón örökös.

A skupstinának a törvény azon jogot adja, hogy vizsgálat alá veheti, vajjon bir-e képességgel a végrendeletileg kijelölt trónutód a korona viselésére, és minthogy a skupstinának általában nem azon joga is, hogy esetleg a fejedelmet trónjától megfoszthatja e jógával a skupstina már több ízben is élt. Igaz, hogy Milán herczeg kiskorúsága már magában véve kívánja a fejedelmi méltóság viselésére való képességet, de az alkotmány ily esetekre nézve is intezkedett az által, hogy a skupstinára ruházta a jogot, a trónörökös kiskorúságának egész ideje alatt az ország kormányzatát vezesse, de nincs joga — fejedelmet választani. Mihály fejedelem trónutódjáról már az alkotmány gondoskodott; a skupstina joga csak annyiból áll, hogy az új fejedelmet megerősítse és a kormányt megválassza.

LEGUJABB.

Páris, jun. 26. A mai France így szolt: Poroszország aggodalmát fejezte ki azonorvire menekültek miatt és állítólag szigoru rendszabályokat követett. — A hannoveriak magaviselete tisztá, — teszi hozzá France, — Franciaország ezek iránt vendgszeretetét gyakorolja és France nem hiszi, hogy Poroszország egy oly köve elészeg ragaszkodné”, mely a néppoggal ellenkezik.

Belgrádi távirat hozza, hogy jun. 26. tizenhárom egyén hallgatott ki, kik részben voltak a gyilkosságban. Fejtek Radovanovits Paja ügyvéd, ki mindent bevallott. Azt is, hogy köztársaság kiküldetése és Karagyoyevits kijátszása volt a czél, bár egy alkotmányi tervet küldött Péternek aláírás végett. Az ítélet szombaton reggel 9 órakor fog hozatni és hétfőn mondatik ki.

Nyilttér.
Előzetési felhívás

„IFJUSÁGLAPJA”
1868 ki július—szeptemberi folyamára.

Midőn az „Ifjuság Lapja” ezen új évfolyamára előzetést hirdettük, ezt azon kecségető reményben tesszük, hogy ifju olvasóink e lapokat eddig tanusított pártfogásban részesítendik. Annál inkább tápláljuk pedig e reményt, mivel most a szűnápok közeledtelvél azt hisszük nagyon keves vendég lesz e lap a bekövetkező magános órákban.

Kedves foglalkozásról is gondoskodunk ifju olvasóink számára: két jutalmat tűztünk ki, nagyobb és kisebbkorú számára egyet. Igen igen kedves lesz reánk nézve, ha mentül több dolgozatot kapunk, mert ezáltal azon meggyőződést fogjuk szerzeni, hogy ifju olvasóink szeretnek foglalkozni és nem remélnék vissza a csekély fáradságtól sőt idején megkísértik és edzik erejüket.

Az egyik jutalom oly dolgozatra van kitéve, melyre minden 1-9 gymsiasiumi osztálytanuló bizavt vállalkozhatik s általa ítéletet igen élesítheti; a másikat nagyobbkorú olvasóinknak szántuk.

Ki kell még jelentenünk, hogy a több helyről beérkezett panaszok folytán a kiadást és szétküldést is a szerkesztőség vállalta magára, hogy mindenki annak idejében t. i. minden hó 1- és 15-én megkapja lapját.

Az előzetési felhívás
félve: 2 frt, negyedve: 1 frt.
Pestén, 1868-ik évi június hó 15-én.
FEKETE JÓZSEF
felelős szerkesztő és kiadó.

Kiadó-tulajdonos és felelős szerkesztő:
ZOVÁNYI MIHÁLY.

Az első cs. k. szab. dunagőzhajózási társaság magyarországi forgalmi igazgatósága.

Pest, 1868. jun. 18-án

5 órákor reggel. (Első menet jun. 23-én.)

Esztergomból Vácra és Pestre

3 1/2 órákor délután. (Első menet jun. 22-én.)

Pestről Vácra és Esztergomba

melyek következő módon történendnek :
között,

Pest-Vác-Esztergom

naponkénti helyigözös-menetek

lépnek életbe

hétfőn, f. évi június 22-én

megszűnnek ;

ellenben

vasárnap f. évi jun. 21-től fogva

elindulással) részvéthiany miatt

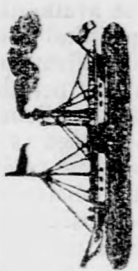
(Pestről 7 órákor és Győről 5 órákor reggel való között

Pest és Győr

naponkénti utas-szállítások

Aluljegyzett ezennel tisztelettel tudatja, miszerint az eddig fennállott

Első os. kir. szab. dunagőzhajózási társaság.

czél vez
tavaszá
teher, la
az ügy

Feszített
lanságo
volt. Er

tartva,
az ellen
töttünk.

nak elő
dag ok
keinek.
hulláma

egyházi
küzdelm
kek sul
reánk a

védelmé
értelem
sajtonak
van szü
hogy a
igyekezz

kcznánk
igényel,

Ron
szól, s n
felejtkez
törvénye
hoc reg
mind e
litikai je
gatunk
azok, k
fognak
nyelkben

Rég
mindig,
kathol
lemző e
lönbözte
millió hi

E sz
lam mag
juk min
gyar k
Van

rüek, él
azoknak
mig idő
előttünk
beriség
dulva, á
désének
tudalmár
melyet a
nevez.

Menn
dottuk m
miszerint
áramlatá
main csap
ve sajtás
sajtszer

E tét
lyos, ny
tatható
minden
szertü sze

korolta
tézénye
cseinkre,
mely áll
szerepet

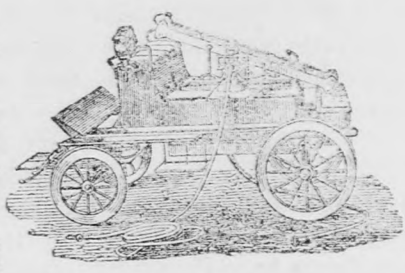
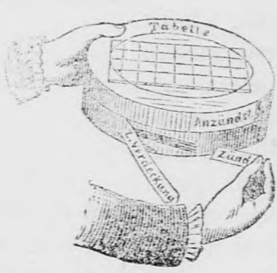
Nem
e két ki
mondjuk
tulnyomó
a mérték
de ezen e
ják a léte

Ezen
lőbnak
gat intéz
lem befoly
egyház m

SELTENHOFER FRIGYES

első magyar tűzoltószer-gyár

SOPRONBAN,

mely minden a tűzoltáshoz
szükséget újabb találmány
kezelteket n. m. :
tűzoltó csapatok tel-
jes felszerelését, szerko-
csikat, alszakokat, évi-
ket, balitákat, karabély
horgokat, mentő lepedő-
ket, füstölő óvó ruháza-
tot, tűzoltó sze enczékét,
tűzfeszkeendőhez való
tömlőket, jeladó sípoka-
s trombitákat stb. a legpontosabban dolgozva, legújításosabb áron állít elő, ajánlja magát a t. cz. uras-
goknak, városi hatóságoknak, közönségeknek, különösen legújabb s legegyszerűbb szerkezeti tűzfeszkeendő elő-
állítására, melyeknek jóságáért kezeskedik s melyeknek árszábaánál a gyártói nagy távolságnál a szállítási be-
is tekintete vétetik.

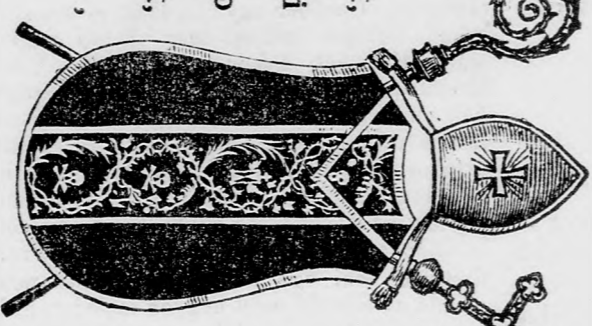
A t. cz. közönségnek a fentnevezett tulajdonos gyára iránt — mely 10 év alatt 2000-nél több tűzfesz-
kendőt állított elő, — tanúsított bizodalmat minden áron fenntartani s nevelni iparkodandik.

Roth F. L.,

fügyönkösség Magyarország s mellék-tartományaira nézve.
Pesten, váci utca 18. (Nemzeti szálloda.)

Misemondó ruhák

Invitálak, dal-
matikák, albak,
várnkusok, egyházi
iskolai és cseh lobo
gok, oltar terítők,
infulák, kesztyúk,
helyhe, ciborin-
mok, gyertyatár-
tók, kereszték, paci-
focslék, füstölők
lámpák,

valamint mindennemű

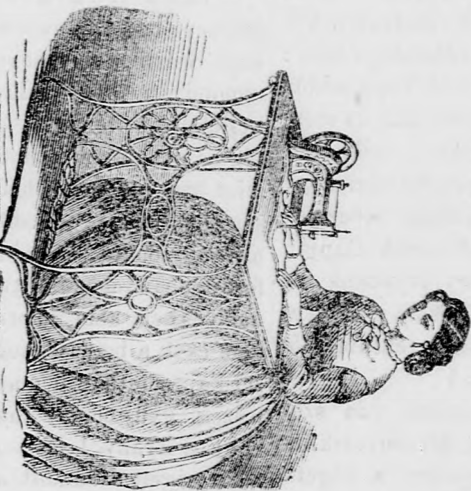
EGYHÁZI SZERKEK

DEBRBAUER ALAJOS

gyűjteményekben váci-utca 15. sz. Pesten.

Arfogyűzők és minden tisztaság kívánatra beküldök.

A new-yorki Singer manufacturing Company,

Minden gép tökéletesen jóállás mellett adatk el.

Roth F. L.,
Pestben, Váci utca 18. (Nemzeti szálloda.)

Előfizetési felhívás

MAGYAR UJSÁG

folgyó évi július — deczemberi folyamatra

Lapunk jövőre — az eddigi kiadó Heckenast (Frisztay) visszalépésével — mint
a 48 ki alkotmányunk törvényes utómi visszaszerzésére s a kor kiskorta szemint
további fejlesztésére törekvő — országgyűlési parti rendes közlönye — ennek
biztosítási és felügyeleti mellett folytatandó pályáját.

A sajtóporók maleti aggodalmak elcsatárása végett frönnmel értesíthetjük t.
olvasóinkat, miszerint a számbeljelölésből hazatér.
Simonyi Ernő képviselőúrunkat
állandó társaságunk szívesül megnyitottik, a ki az alílt szerkesztők fog-
ságha tesse eselére és idejére
a felelős szerkesztést is azonnal átvevendi s az eddigi irányban és szel-
lomban folytatandja, melyről rendeltelen jelenleg os nagy tanulmányai keszkeletnek
Lapunk tehát, mint a nemzeti legegyszerűbb és legújításosabb — a függetlenség és
mely hirtedőinek, a hátor és szabai szö föllevenésüjének s csaknem egyválti
menhelyének — ömberzettel nevezhetünk, újlt erővel, edzett bátorssággal hata-
dand ismeretes pályáján.

A lap jelen alakja, terjedelme — általán kiállítása megmaradván; az elő-
fizetési árak is maradnak az eddigiek, n. m. :

Pesten hához hordatva, vagy vidékre postán küldve:
Égész évre (1868 július — 1869 júliusig) 20 ft.
Félévre (1868 július — deczember) 10 ft.
Negyedévre (július — szeptember) 5 ft.

Tíz egyzserre beküldött előfizetésre egy fizetelpeldány jár.

Simonyi Ernő s k.
Feltöltő szerkesztő.
Böszörményi László s k.
Kiadó tulajdonos.
Csanádi Sándor, Degefeld Gusztáv gr.,
László Imre, Váyi János,
országgyűlési képviselők.

Kiadó hivatal: Bartók-terre 8-ik szám.
Az előfizetési pénznek mátiói fogva ide küldendők.
Szerkesztőség: július 1-ől Sebányon tér 2. sz. 1. emelet.

A buda-pesti kölcsönös biztosító-egylet

a n. m. kir. közigazgatási miniszterium 7998. sz. a. kelt magas leiratával helybenhagyott alapsta-
bályai alapján

Alakuló közgyűlését

f. é. jun. 28-án vasárnap d. e. 10 órákor

a polgári lövölde helyiségében fogja megtartani, melyre az egylet tagjai ezennel teljes számmal tisz-
telettel meghívotnak.

NB. Mindazok, kik a fennebbi közgyűlésen mint tagok részt venni akarnak, magokál
beirathatják Szaluczky Szilárd urnál (Deák Ferencz utca 4. sz. a. II. emelet.)

Tanácskozási tárgyak :

- a) Az alapító bizottmány jelentése.
- b) A módosított s helybenhagyott alapszabályok előterjesztése.
- c) A 3 tagu szavazatszedő bizottság megválasztása.
- d) Az alapszabályok 18. § értelmében elnök, alelnök, az igazgató tanács és pótagjai
választása.
- e) Az 5 tagból álló számvizsgáló bizottmány választása.

Az alapító bizottmány nevében :
Sztupa György, s. k.
id. elnök.

ÉRŐSÍTŐ-ITAL

Értesítés.

Alulirt hísztelef alom tudatára s n. érdemi közönségnek, miszerint a má.
Gombos Bertalan ur által feltalált

tökéltető itávettem.

Kérem a t. cz. közönséget szíveséget felidézve, vigyít hoztam alulirozott
vagy az alant megnevezett rakétos uradhoz hasonlóan. Ezen erősítő-ital nem szo-
nvalán deszperduktus, s sok kitűző s erődény hatálynakokozó, úgy is maghem
mindenképp előt ismeretesek; mégis szíveséget talánk röviden megemlék,
hogy ennek hasznata által az embertől legújításosabb, s legújításosabb sok veszo-
dandó előnyök, nem mint általában, Ezenor, gyengüléstől stb. megóvhatk; a jó
viszamszertől, a beteg, kellemetlen, s legújításosabb, s legújításosabb, s legújításosabb
folyhat foglans; ha avel dorgtelentk, vigyázzon, ha avel dorgtelentk, vigyázzon, ha avel
Az erősítő-ital alulírton kívül kereskedő helyeken is kaphatók.

bepoiosított itávekben utasításnal ellátva tvegeit 70 kron.

Pest: Mészáros Miklós nátor-utca. — Mészáros Béla Krisztofor-
Luzina M. Kerepeai ut. — Prohászka Ignáczó Ulfi ut. — Gartner K. bodza-utca.
Gombos Bertalan, Horvath János ur-utca. — Bizmándor J. aist. Duna sor 6
Gombos Bertalan, Horvath János ur-utca. — Bizmándor J. aist. Duna sor 6
Dok-utca 6. sz. — Ullrich János ur-utca. — Ullrich János ur-utca.
Budán: Mankó J. Tabán. — Keller B. Buda-utca. — Málthausner L. vizgá-
ros. — Mike J. Városv. — Kassán: Hegedűs L. gyöngy. — Dettin. Pöl. A. fia
— Sz. Pándin: Weiss Simon. — Duna-Földvár: Spitzer L. — Dettin. Pöl. A. fia
Károly. — Verscezen: Blum József. — Párkány: Gana Már. — Sz. Földvár: Blum
Tábori Miklós. — Kari József. — Vespéremben: Tuzsaki M. — Ovarvácán:
Benedek J. — Szabvány: Kesztenbenn A. — Zircen: Hoffmann Már. — Mo-
Nes: Albert János. — Mátzavai: Heng Már. — Keszthely: Breuer dr.
Röszkei testv. — Gyón: Kálmán János. — Békés: Csaba. — Blauer B.
Erdy, Minzser. — Gyón: Kálmán János. — Békés: Csaba. — Blauer B.
Uj-Fehérv. — Szarka János. — Tokaj: Weiss Simon. — Török-Besze: Valt-
széles Ist. gyöngy. — Primer W. F. — Aradon: Herzfeld W. — Gyón: Franz A.
Köcskemét: Gyenes J. — Székes: Páru J. — Kaposvár: Bécso M. dróksók.
Baja: Herzfeld és fia. — Tokaj: Székely Miklós. — Pétervárad: Bencze Boros
Ferencz és Erőss. — Sillbermann Izák. — Miskolc: Herz J. — Hajdúszoboszló:
Erdy János. — Pápa: Ferencz és Erőss. — Győr: Herz J. — Győr: Herz J.
Erdy János. — Kolozsvár: Csányi Sándor. — Győr: Herz J. — Győr: Herz J.
Mihály. — Kolozsvár: Csányi Sándor. — Győr: Herz J. — Győr: Herz J.
Pálhrom egyválti a t. cz. híjiből. — Győr: Herz J. — Győr: Herz J.
fordulni szíveskedjenek.

"I. m. k. igazgatási ügynökök" főügynöke
VARGA LAJOS,
Pesten, József-tér 14. szám alatt.